ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ա. Ա. Բաբսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 3

«12» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱU/բ-204 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-1
ԱU/բ-171 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-2
ԱU/բ-172 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-3
ԱU/բ-173 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-4
ԱU/բ-174 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-5
ԱU/բ-175 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-6
ԱU/բ-176 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-7
ԱU/բ-177 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկում-8

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Բակալավր
/

Ամբիոն՝ Արվեստի և սպորտի
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ Առկա
/առկա, հեռակա/

Կուրս /կիսամյակ առկա 1-4, 1-8

Դասախոս(ներ)՝ Երիցյան Կարինե, Մելիքյան Թամարա, Սյուզաննա Փոթինյան
/անուն, ազգանուն/
էլ. հասցե/ներ՝ karayeritsyan75@gmail.com
tamaramelikyan@gmail.com
syuzanna.potinyan@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ...	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ......................	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ...	12
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ...	13
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ..	14
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	15
13.	Դասընթացի նյութատեխԿական միջոցների ապահովում.....................	16
14.	Գնահատում..	18
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում..	20
	14.3. Գնահատման չափանիշներ..	22
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ..	26

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1]

Հիմնական նվագարան առարկան նախատեսված է 1-4-րդ կուրսերի համար: Այն ընդգրկում է շաբաթական 2 ժամ գործնական դասաժամ: Առարկայի հիմնական խնդիրն է հանդիսանում ապագա մանկավարժի պատրաստումը, որը պետք է տիրապետի երաժշտա- կատարողական գիտելիքների և ունակությունների, կարողանա ինքնուրույն աշխատի գեղարվեստական ստեղծագործությունների վրա, ձեռք բերի թերթից ընթերցելու հմտություններ, տիրապետի առավել մեծ թվով երաժշտական ստեղծագործությունների:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

1. Զարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:
2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:
3. Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմտաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ,
4. տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

2.Պահանջներ՝ ուսանողների պարապմունքների և ունակությունների սկզբնական մակարդակի համար

Տվյալ դասընթացին մասնակցելու նախապայմանն այն է, որ ուսանողը գիտելիքներ ունենա երաժշտական գրականությունից, երաժշտության տարրական տեսությունից, սոլֆեջիոյից,տիրապետի դաշնամուրային նվագին:

3.Պահանջներ առարկայի բովանդակության յուրացման մակարդակի համար

Հիմնական նվագարան առարկայի յուրացման արդյունքում ուսանողները պետք է.

- կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետեն ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- ունենան տեխնիկական ունակություններ,

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

Տվյալ դասընթացին մասնակցելու նախապայմանն այն է, որ ուսանողը գիտելիքներ ունենա երաժշտական գրականությունից, երաժշտության տարրական տեսությունից, սոլֆեջիոյից,տիրապետի դաշնամուրային նվագին:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2]

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կցուցաբերի. <u>1.Տեսական գիտելիքներ</u> - կարողանալ ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, - տիրապետել ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին, - ունենալ տեխնիկական ունակություններ, - թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ <u>Բուն մասնագիտական գործնական կարողություններ</u> ✓ Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն ✓ Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն ✓ Մեկ էտյուդ ✓ Մեկ պիես ✓ Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն / 2-3-րդ դասարան/ Դասընթացի ընթացքում կիրականանա նաև ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ընդհանրական կարողությունների զարգացումը՝ - մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու - նոր գաղափարներ առաջ քաշելու - որակի մասին հոգացություն - թիմում աշխատելու - գնահատման գործիքների կիրառելու - նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու
Համառոտ բովանդակությունը՝ *Հիմնական նվագարան առարկան նախատեսված է 1-4-րդ կուրսերի համար: Այն ընդգրկում է*

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան։

շաբաթական 2 ժամ գործնական դասաժամ: Առարկայի հիմնական խնդիրն է հանդիսանում ապագա մանկավարժի պատրաստումը, որը պետք է տիրապետի երաժշտա- կատարողական գիտելիքների և ունակությունների, կարողանա ինքնուրույն աշխատի գեղարվեստական ստեղծագործությունների վրա, ձեռք բերի թերթից ընթերցելու հմտություններ, տիրապետի առավել մեծ թվով երաժշտական ստեղծագործությունների:

4. Առարկայի յուրացման պահանջների մակարդակը ՝ որպես ուսումնասիրման արդյունք

1. Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական ինստրումենտալ (գործիքային) կոմպետենցիաների (այսուհետ ԻԿ) ձևավորմանը

ԳԿ3 հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն)

2. Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՄՁԿ) ձևավորմանը

ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք

ՄՁԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն

3. Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական համակարգային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՀԳԿ) ձևավորմանը

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն

ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն

ՀԳԿ7 այլ երկրների մշակույթների և սովորույթների իմացություն

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն

ՀԳԿ11 որակի կարևորության գիտակցում

ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում

4.Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաների (այսուհետ ԱԿ) ձևավորմանը

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները

ԱԿ9 դրսևորեն ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում (նորագույն տեսությունների, դրանց մեկնաբանությունների, մեթոդների և եղանակների իմացություն),

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ12 ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,

ԱԿ13 ցուցաբերեն ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետեցիաներին:

5. Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների (այսուհետ ՈւԿ) ձևավորմանը

ՈՒԿ-4 առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն

ՈՒԿ-7 ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու հմտություն

ՈՒԿ-8 սեփական գործունեության արդյունքները գնահատելու և վերլուծելու կարողություն

ՈՒԿ-9 մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության գիտակցում

Առարկայի ուսումնասիրման արդյունքում սովորողը պետք է՝

ԳԻՏԵՆԱ՝

Նախընտրած երաժշտական նվագարանների առանձնահատկությունները, դրանց վրա աշխատելու մասնագիտական սկզբունքները և նվագելու տեխնիկան կատարելագործելու մեթոդները:

- ԿԱՐՈՂԱՆԱ՝

Մասնագիտական համապատասխան մակարդակով օգտվել նվագային անհրաժեշտ հնարներից / վարժ նվագել տարբեր տեսակի գամմաներ և վարժություններ/, գրագետ, ճիշտ մեկնաբանել երաժշտական ստեղծագործությունը: Կազմակերպել տնային աշխատանքը՝ հենվելով անհատական դասի ընթացքում ստացած գիտելիքների վրա: Երաժշտության կատարողական բնագավառում ինքնուրույն ձեռք բերել տարատեսակ գիտելիքներ:

ՏԻՐԱՊԵՏԻ՝

Երաժիշտ մանկավարժին անհրաժեշտ անձնային ու մասնագիտական որակներին: Դպրոցական տարիքի նվագացանկին՝ երաժշտության դասերին պատշաճ մակարդակով ներկայացնելու համար: Երաժշտական անհրաժեշտ գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու հմտությունների: Երաժշտական մասնագիտական տերմինաբանությանը: Երաժշտական կրթության ժամանակակից ձեռքբերումներին:

Պահանջներ առարկայի բովանդակության յուրացման մակարդակի համար

Հիմնական նվագարան առարկայի յուրացման արդյունքում ուսանողները պետք է.

- կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետեն ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- ունենան տեխնիկական ունակություններ,
- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների**[3]

Տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռք են բերվում գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններաշխատաշուկայի հետևյալ ոլորտներում՝ մանկապարտեզ, հանրակրթական և երաժշտական դպրոցներ, երաժշտական ակումբ, քոլեջ և այլ ստեղծագործական կոլեկտիվներ:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2 կրեդիտ/480 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	-	-
Գործնական աշխատանք	216	-
Սեմինար պարապմունք	-	-
Լաբորատոր աշխատանք	-	-
Ինքնուրույն աշխատանք	264	-
Ընդամենը	480	-
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն)	1,3,5,7 ստուգարք, 2,4,6,8 քննություն	-

7. **Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**[4]

Գործնական աշխատանքների ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և

---

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքիանցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

Ուսումնադաստիրակչական աշխատանքի հիմքում ընկած է դասը, որի ընթացքում անհրաժեշտ է օգտագործել աշխատանքի տարբեր ձևեր: Հիմնական նվագարանի դասախոսն՝ ուշադրությունը դարձնելով կատարողական վարպետության վրա, պարտավոր է հետևելու ուսանողի ընդհանուր երաժշտական հարմոնիկ զարգացմանը: Ապագա երաժիշտը պետք է լինի բազմակողմանի զարգացած և տիրապետի ուսումնական պլանով նախատեսված ծրագրերին,որի համար անհրաժեշտ է ամենօրյա հսկողություն:

Անչափ կարևոր է յուրաքանչյուր ուսանողի անհատական ծրագրի ճիշտ և խելամիտ ընտրությունը,որը պետք է բխի ուսանողի նախասիրություններից, հետաքրքրասիրությունից և հնարավորություն

ներից, քանի որ բարդեցված ծրագրերը խոչընդոտում են ուսանողի կատարողական որակներին: Տրված ստեղծագործությունները պետք է նախապես ցուցադրել ամբողջությամբ կամ մասամբ և բանավոր վերլուծել այն: Երաժշտական ստեղծագործությունների վրա աշխատանքի կարևորագույն պայմանը հեղինակային տեքստի ճիշտ պահպանումն է: Դասախոսի պարտականությունն է ուսանողին ճիշտ կողմնորոշելու հեղինակային տեքստին առավել մոտ խմբագրման ընտրությանը և հանգամանալից վերլուծությանը:

Ստեղծագրծությունների վրա աշխատելիս անհրաժեշտ է ուսանողներին սովորեցնել վերլուծել հանդիպող դժվարությունները, ուշադրությամբ հետևել ձայնի որակական հատկանիշներին, կատարման ռիթմիկական և տեմբրային-դինամիկական կողմին, չմոռանալով ստեղծագուրծության ամբողջական վերլուծությունը, քանի որ մեխանիկական նվագը բերում է ոչ միայն ձևական կատարման, այլև բացասաբար է անդրադառնում երաժշտական զարգացման վրա:

Պահանջել որևէ նրբերանգ կամ մանրամասնություն առանց բացատրման անթույլատրելի է:

Դասախոսը պետք է ամեն ձևով խրախուսի ուսանողի անխոնջ աշխատանքը տեխնիկայի կատարելագործման վրա: Տեխնիկայի զարգացնելը անհրաժեշտ է կատարելագործել բոլոր ստեղծագործությունների վրա աշխատելիս:

Տեխնիկայի զարգացումը (մատերի վարժվածություն, հստակություն, հավասարաչափություն) նպաստում է սիստեմատիկ աշխատանքը վարժությունների,գամմաների և էտյուդների վրա:

Դասախոսը պարտավոր է սովորեցնելու ուսանողին տեխնիկայի այս կամ այն ձևի մեջ տեսնելու խնդիր և ոչ ինքնանպատակ միջոց: Պետք չէ ուսանողներին ծանրաբեռնել մեծ քանակությամբ տեխնիկական վարժություններով: Կարևոր է ոչ թե վարժությունների քանակը , այլ ՝որակը, մշտապես կատարելագործելու աշխատանքը, ուսանողի աննկուն ինքնատիրապետումը: Տեխնիկայի վրա աշխատելիս անհրաժեշտ է տալ ահատական

հստակ հանձնարարություններ և հետևողականորեն ստուգել դրանց կատարումը: Գամմաների, վարժությունների և էտյուդների վրա աշխատելիս խորհուրդ է տրվում տարբեր հնարքների կիրառում:

Ռիսման ողջ ընթացքում դասախոսի ուշադրության կենտրոնում պետք է լինի աշխատանքը հատկապես ձայնի որակի, ինտոնացիայի, ինտոնացիոն մաքրության, ռիթմի, դինամիկայի և երաժշտա-արտահայտչական կարևորագույն մի շարք այլ խնդիրների վրա:

Շատ բան այստեղ պայմանավորված է նաև ուսանողների լսողական ուշադրության աստիճանից : Յուրաքանչյուր դասախոս ուսանողի մոտ հետևողականորեն պետք է դաստիրակի ձայնը լսելու ունակությունը մինչև վերջ,նրա տեմբրային(գունային)երանգը, տարբերելու նրա արժանիքը և թերությունը, հասնի այն բանին,որ ուսանողը լսի և ոչ թե մեխանիկորեն վերարտադրի նոտային տեքստը:

Որակյալ ձայնարտարբերման նախապայմանը ձեռքերի լիարժեք ազատությունն է, նրանց բնականոն շարժումը, մատերի ճիշտ հպումը ստեղնաշարին, ձեռքերի ճիշտ դրվածքը և էներգիայի գիտակցված կարգավորումը:

Ռիսանողների հաջողության անհրաժեշտ պայմաններից մեկը մկանային ավելորդ լարվածության վերացումն է, որը հաճախ խոչընդոտում է ուսանողի երաժշտակատարողական զարգացմանը:

Երաժշտական ստեղծագործության մեղեդային գծի և հարմոնիկ լեզվի խոր իմացությունը և դրա հետ մեկտեղ ձայնավերարտադրման ունակությունների ձեռք բերումը հանդիսանում են ուսանողների հետ աշխատանքի առաջնային խնդիրները:

Ռիսման ընթացքում անհրաժեշտ է մեծ ուշադրություն դարձնել աշխատանքի պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունների վրա: Անհրաժեշտ է ուսանողներին բացատրել պոլիֆոնիկ երաժշտության հորինվածքին, որի հիմքն իմիտացիան է (այն է. թեմայի կամ մեղեդային դարձվածքի կրկնություն): Ռիսանողը պետք է կարողանա տարբերակի ինվենցիաների և ֆուգաների առանձին բաժինները:Ռիսանողների պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունների երկացանկի հիմքը պետք է առաջնահերթ լինեն Ե.Ս.Բախի ստեղծագործությունները: Միաժամանակ անհրաժեշտ է ծրագրերը հարստացնել նաև հայ, ռուս, արևմտաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների պոլիֆոնիկ գործերով:

Դասախոսը պետք է բազմակողմանիորեն ընդլայնի ուսանողների երաժշտական մտահորիզոնը, դրանով իսկ զարգացնի ստեղծագործական ակտիվությունը, ինքնուրույնությունը: Բացի պարտադիր ստեղծագործություններից ուսանողը պետք է իրազեկվի նաև բազմաժանր երաժշտական ստեղծագործությունների հետ: Ուսանողի ընդհանուր զարգացման և հետագա աշխատանքային գործունեության համար խիստ անհրաժեշտ է թերթից ընթերցումը, փոխադրումը և վերլուծությունը: Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ այս հմտությունների զարգացումը պայմանավորվում է ուսանողների երաժշտական փորձով, երաժշտա-տեխնիկական պատրաստականության ընդհանուր մակարդակով, երաժշտական տպավորությունների հարստությամբ և

գունեղությամբ,ուսումնասիրված երաժշտական ստեղծագործությունների քանակով և ստեղծագործական գիտելիքների պաշարով :

Խորհուրդ չի տրվում թերթից ընթերցման համար այնպիսի ստեղծագործությունների ընտրումը, որոնք անհասելի են ուսանողին: Ինքնուրույն աշխատանքն անհրաժեշտ է ինչպես լսարանում՝ այնպես էլ տանը:

Այս առումով դասախոսը պետք է օգնի ուսանողին <<աշխատանքային>> օրվա ճիշտ կազմակերպման գործում ոչ միայն իր առարկայի, այլ նաև մյուս առարկաների: ՈՒսանողների ծրագրերում պետք է պարտադիր ընդգրկված լինեն նաև դպրոցական երգեր:

ՈՒսումնական աշխատանքի կազմակերպումը և ծրագրերի խոր, գիտակցված ընտրությունը հանդիսանում են ուսումնական պրոցեսի ճիշտ կազմակերպման և զարգացման գրավականը: ՈՒսանողի առաջադիմությունը մեծապես կախված է ծրագրի ճիշտ և խելամիտ ընտրությունից: ՈՒսանողների ծրագրերում անհրաժեշտ է ընդգրկել տարբեր ձևի, ոճի և ֆակտուրայի ստեղծագործություններ (այդ թվում խոշոր կտավի ստեղծագործություններ, բազմապիսի և բազմաբնույթ պիեսներ): Նյութերի ընտրության հարցում խորհուրդ չի տրվում սահմանափակում, թույլատրելի են խոր հավասարակշռված և գիտակցված բարդացումները:

ՈՒսանողների անհատական ծրագրերը կազմվում են յուրաքանչյուր կիսամյակի սկզբում և վավերացվում են ամբիոնի վարիչի կողմից:

ՈՒսումնական տարվա վերջում դասախոսը ներկայացնում է կատարած աշխատանքը:

Անհատական ծրագրերը կազմելիս պետք է առանձնացվեն ակադեմիական երեկոների, ստուգարքների և քննությունների համար նախատեսված նյութերը: Ավարտական կուրսերի անհատական ծրագրերը ներկայացվում են առաջին կիսամյակում և հաստատվում ամբիոնում:

4.3..Դասընթացի կառուցվածք

1. **<u>Գործնական պարապմունքների</u>** ընթացքում ուսանողների մոտ պետք է զարգացնել սերը դեպի երաժշտությունը, տեխնիկական ապարատը, երաժշտականությունը, և երաժշտական հիշողությունը :

Ինքնուրույն աշխատանք

<u>2. Ինքնուրույն աշխատանքի</u> մեջ է մտնում ուսուցանվող բոլոր գեղարվեստական ստեղծագործությունների տեքստի յուրացումը, դրանց կատարումը դաշնամուրի վրա:

8. Դասավանդման մեթոդներներն են՝[5] անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք:

9.Ուսումնառության մեթոդներն են[6]՝

Վարժություններ, տարբեր դարաշրջանի և բնույթի ստեղծագործությունների ուսումնասիրություն, ունկնդրում:

[5] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[7].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Դասախոսություն	Սեմինար պարապմունք	Գործնական աշխատանք	Լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն	-	-	6	-	7
2.	Մեծ կտավի ստեղծագործություն	-	-	6	-	7
3.	Էտյուդ	-	-	6	-	7
4.	Պիես	-	-	6	-	7
5.	Երկու ստեղծագործություն դպրոցական ծրագրից:	-	-	4	-	4
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		-	-	*28*	-	*32*

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
	Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ալեքսանդրով Ա.- ստ.38, Էտյուդներ 2. Արենսկի Ա. – ստ.19, 74, Էտյուդներ	

[7] Նման է օրացուցային պլանին

3. Բուրգմյուլլեր Գ -Էտյուդներ
4. Բերենս Գ.-ստ. 61 Էտյուդներ
5. Բերտինի Ա - ստ.29,32 Էտյուդներ
6. Գումմել Ի –ստ. 125 Էտյուդներ
7. Դյուվերնուա Վ – Էտյուդներ
8. Զիրինգ Վ.- ստ.14, 30 Էտյուդներ
9. Լեշգորն Ա. –ստ. 66,136 Էտյուդներ
10. Լեմուան Ա. – ստ.37 Էտյուդներ
11. Լյադով Ա. – ստ 37 Էտյուդներ
12. Լիստ Ֆ. –Պատանեկան էտյուդներ
13. Կլեմենտի Մ. – Տաուզիգ Կ. –Էտյուդներ
14. Կրամեր Ի. –ստ. 60 Էտյուդներ
15. Մակ-Դոուէլ Է. –ստ. 46 Էտյուդներ
16. Մոշելես Մ. – ստ. 70 Էտյուդներ
17. Մոշկովսկի Մ. –ստ. 72 , 15 վիրտուոզ Էտյուդներ
18. Մայկապար Ս. – Էտյուդներ
19. Նեյպերտ Է. – Էտյուդներ
20. Պախուլսկի Գ.- ստ. 7, 28 Էտյուդներ
21. Սորոկին Կ. - Էտյուդներ
22. Տիգրանյան Ն. – Էտյուդներ
23. Փարձխալաձե Մ. – Էտյուդներ
24. Ռակով Ն. – Էտյուդներ
25. Ռաուխվերգեր Մ. – Էտյուդներ
26. Ռավինա Ա. – Էտյուդներ
27. Չերնի Կ. – ստ. 299, 718, 740 - Էտյուդներ
28. Շմիդտ Գ. – ստ. 3 - Էտյուդներ

1. Արենսկի Ա. , Ստ. 25 թ. 1 - Էքսպրոմտ, Ստ. 36, թ. 10 - ,Անմոռուկ ե, Ստ. 24, – , Դաշտում ե, Ստ. 42, թ 2 – Ռոմանս, Ստ. 46, թ1 - , Շատրվանի մոտ ե, Ստ. 53, թ 3 – Ռոմանս, Ստ. 63, թ 1 –Պրելուդ, , Սփոփանք ե
2. Անդրեասյան Ռ., Պիեսներ, Բարխուդարյան Ս. Պիեսներ, Բաղդասարյան Է. , Պրելուդներ
3. Բաբաջանյան Ա.,Էքսպրոմտ,, Էլեգիաե,Անդանտե,Պրելուդ,,Հումորեսկե, ,Վաղարշապատի պարե
4. Բալակիրև Մ., , Պոլկաե,
5. Բեթհովեն Լ., Բագատելներ, Էկոսեզներ, , Էլիզեյին ե

6. Բոկկերինի Լ., Մենուետ
7. Բորոդին Ա., Ինտերմեցցո, Նոկտյուրն, Փոքր սյուիտ
8. Հայդն Ի., Ադաջիո
9. Սիբելիուս Յա., Արաբեսկա
10. Սկրյաբին Ա., Պրելյուդիաներ, Մազուրկա, Էքսպրոմտ մազուրկայի նման
11. Սկուլտե Ա. , Պրելյուդիաներ, Արիետտա
12. Սմետանա Բ., Պոետիկ պոլկա
13. Սպենդիարյան Ա. , ,Օրորոցայինե
14. Սարաջյան Գ. , Պիեսներ
15. Սամվելյան Ս., Մանկական ալբոմ
16. Հարությունյան Ա., Պար
17. Նաղդյան Ս., Դաշնամուրային մանրապատումներ
18. Կոմիտաս, Պարեր
19. Խաչատուրյան Ա., Տոկկատ, ,Ժողովրդականի նմանե, Էտյուդ, Սոնատին, Երաժշտական պատկեր, Պար
20. Տիգրանյան Ն., Մանկական պիեսներ, Հայկական ժողովրդական պարեր
21. Մելիք-Մուրադյան Գ., Մանկական պիեսների ալբոմ
22. Ջրբաշյան Ս., Պիեսներ
23. Չթչյան Գ., Հումորեսկ
24. Չեբոտարյան Գ., Պրելյուդներ
25. Չայկովսկի Պ, Ռոմանս, Նոկտյուրն, , Հումորեսկ ե, Վալս, Սկերցցո, ,Տարվա եղանակներե
26. Շոպեն Ֆ., Պրելյուդներ, Նոկտյուրներ, Մազուրկաներ, Էկոսեզներ, Վալսեր
27. Շոստակովիչ Դ. Պրելյուդներ, ,Երեք ֆանտաստիկ պար ե
28. Շուբերտ Ֆ., Էքսպրոմտներ, Երգեր
29. Շուման Ռ., , Թերթեր ալբոմիցե
30. Էյգես Կ., Պիեսներ

1. Բախ. Ի.Ս., Ֆրանսիական սյուիտ, Անգլիական սյուիտ, Փոքր պրելյուդներ և ֆուգաներ, Երկձայն և եռաձայն ինվեցիաներ, Լավ տեմպերացված կլավիր, Ֆանտազիա
2. Բախ. Ի.Ս. – Կաբալևսկի Դ., Երգեհոնային պրելուդենր և ֆուգաներ
3. Հենդել Գ., Ֆուգետտա, Չակոնա, Սյուիտ
4. Լյադով Ա., Կանոն, Ֆուգա
5. Գլինկա Մ., Ֆուգա, Մայկապար, Պրելյուդ և ֆուգա

6. Խաչատրյան Ա, Ինվենցիա
7. Կրեբս.Լ., Տոկկատ, Պրեամբուլա, Ժիգա

1. Բախ Ֆ.Է, Սոնատներ
2. Բեթհովեն.Լ, Սոնատներ, Վարիացիաներ
3. Բորտնյանկսի Դ., Սոնատ
4. Բերկովիչ Ի., Վարիացիաներ
5. Գլինկա Մ., Վարիացինաեր
6. Դվարիոնաս Բ., Վարիացիաներ
7. Դյուսսեկ Մ., Սոնատիններ
8. Հայդն Ի., Սոնատներ
9. Հենդել Գ., Սոնատ-ֆանտազիա, Վարիացիաներ
10. Գումմել Ի., Սոնատա
11. Կաբալևսկի Դ., Սոնատներ
12. Կլեմենտի Մ., Սոնատներ
13. Մոցարտ Վ., Սոնատներ, Ֆանտազիա
14. Պեյկո Ն ., Սոնատ –հեքիաթ
15. Պոլունին Յու., Սոնատին
16. Սկարլատի Դ., Սոնատներ
17. Խաչատրայան Ա., Սոնատին
18. Կուլաու, Սոնատիններ
19. Չիմարոզա Ա., Սոնատներ

Լրացուցիչ գրականության ցանկը

1.Գ. Սարաջյան - Դաշնամուրի ձեռնարկ

2. Է. Բաղդասարյան - Հայկական պարեր դաշնամուրի համար

3. Ս. Նաղդյան – Պիեսներ

4. Ֆ.Շոպեն – Վալսեր և նոկտյուրներ

12.Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[8]
1	-	-	-	-
2	-	-	-	-
3	-	-	-	-
4	-	-	-	-

-13. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[9]
1.	Պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն	Բազմաձայնության խնդիրների բարձրացում և քննարկում	6	Ստուգ., քննություն	Բախ. Ի.Ս- Ֆրանսիական սյուիտ, Անգլիական սյուիտ ,Փոքր պրելյուդներ և ֆուգաներ, Երկձայն և եռաձայն ինվեցիաներ ,Լավ տեմպերացված կլավիր,

[8] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

					Ֆանտազիա, Բախ. Ի.Ս.– Կաբալևսկի Դ.- Երգեհոնային պրելուդենր և ֆուգաներ, Հենդել Գ.- Ֆուգետտա, Չակոնա, Սյուիտ, Լյադով Ա.- Կանոն, Ֆուգա,Գլինկա Մ- Ֆուգա, Մայկապար- Պրելուդ և ֆուգա, Խաչատրյան Ա - Ինվենցիա, Կրեբս.Լ. Տոկկատ, Պրեամբուլա, Ժիգա,
2.	Մեծ կտավի ստեղծագործություն	Սոնատային, վարիացյոն, ռոնդո ձևերի տարբերակումները	6	Ստուգ., քննություն	Բախ Ֆ.Է- Սոնատներ, Բեթհովեն.Լ- Սոնատներ ,Վարիացիաներ, Հայդն Ի.- Սոնատներ, Վ. Մոցարտ - Սոնատներ,Բորտնյանկսի Դ, Սոնատ, Բերկովիչ Ի- Վարիացիաներ, Գլինկա Մ.- Վարիացինաեր, Դվարիոնաս Բ.- Վարիացիաներ, Դյուսսեկ Մ.- Սոնատիններ, Հենդել Գ.- Սոնատ-ֆանտազիա, Վարիացիաներ, Կլեմենտի Մ- Սոնատներ, Սկարլատի Դ.- Սոնատներ, Խաչատրայան Ա.- Սոնատին, Կուլաու- Սոնատիններ, Չիմարոզա Ա.- Սոնատներ

3	Էտյուդ	Տեխնիկական խնդիրների վերհանում և ազրգացում	6	Ստուգ., քննություն	Ալեքսանդրով Ա.,Արենսկի Ա., Բուրգմյուլլեր Գ,Բերենս Գ.,Բերտինի Ա,Զիրինգ Վ., Լեշգորն Ա., Լիստ Ֆ., Կլեմենտի Մ, Կրամեր Ի. ,Մայկապար Ս., Նեյպերտ Է., Մոշելես Մ., Մոշկովսկի Մ., Չերնի Կ ,Շմիդտ Գ.,
4	Պիես	Կերպարային խնդիրների վերհանում, և զարգացում կերպարային զգացողության և երևակայության	6	Ստուգ., քննություն	**Արենսկի Ա.** Ստ. 25 թ. 1 - Էքսպրոմտ, Ստ. 36, թ. 10 - ,Անմոռուկե, Ստ. 24, – , Դաշտում ե, Ստ. 42, թ 2 – Ռոմանս, Ստ. 46, թ1 - , Շատրվանի մոտ ե, Ստ. 53, թ 3 – Ռոմանս, Ստ. 63, թ 1 –Պրելուդ, , Սփոփանք ե **Անդրեասյան Ռ.** , Պիեսներ Բարխուդարյան Ս. Պիեսներ, Բաղդասարյան Է. - Պրելուդներ, Բաբաջանյան Ա.- Էքսպրոմտ , Էլեգիա ե,Անդանտե Պրելուդ, ,Հումորեսկե,,Վաղարշապատի պարե,Բեթհովեն Լ. -

					Բագատելներ,Էկոսեզներ, , Էլիզեյին ե,Սկրյաբին Ա. - Պրելուդներ, Մազուրկա Էքսպրոմտ, Մազուրկայի նման, Սկուլտե Ա. - Պրելուդներ, Արիետտա, Սպենդիարյան Ա.- ,Օրորոցայինե, Սարաջյան Գ.- Պիեսներ, Սամվելյան Ս.- Մանկական ալբոմ, Հարությունյան Ա.- Պար, Նաղդյան Ս.- Դաշնամուրային մանրապատումներ, Կոմիտաս - Պարեր, Խաչատուրյան Ա.- Տոկկատ, ,Ժողովրդականի նմանե,Էտյուդ Սոնատին, Երաժշտական պատկեր ,Պար, Տիգրանյան Ն.- Մանկական պիեսներ, Հայկական ժողովրդական պարեր, Մելիք-Մուրադյան Գ.- Մանկական պիեսների ալբոմ, Զրբաշյան Ս.- Պիեսներ, Չթչյան Գ.- Հումորեսկ, Չայկովսկի Պ.- Ռոմանս, Նոկտյուրն,, Հումորեսկե,,Տարվա եղանակներե, Սկերցո, Վալս, Շոպեն Ֆ.- Պրելուդներ, Նոկտյուրներ, Մազուրկաներ, Էկոսեզներ, Վալսեր, Շոստակովիչ Դ.- Պրելուդներ, ,Երեք ֆանտաստիկ պար ե, Շուբերտ Ֆ.- Էքսպրոմտներ, Երգեր, Շուման Ռ.- , Թերթեր

					ալբոմիցե,Ֆ. Լիստ - ,Էտյուդներե, ,Ռաբսոդիաներե,,Սփոփանքներե,

14. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	-	-	-	-	-
2.	-	-	-	-	-

15. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[12]
1.	Երկու ստեղծագործություն դպրոցական ծրագրից	Դպրոցական ծրագրերի պահանջների հաղթահարման ձևերը	Գործնական	Նոյեմբեր, Ապրի-	Ստուգարք	-

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[11] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	-	-	-	-	-	--
3.	-	-	-	-	-	--

16. Դասընթացի նյութատեխնԳԿական միջոցների ապահովում[13]

[13] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

17. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացԳԿ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[14]:

Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

18. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Նախատեսված է 2 ստուգում կիսամյակի ընթացքում: Յուրաքանչյուր ստուգում գնահատվում է 0-ից 10 բալ:

<u>**Ա) 1-ին ընթացԳԿ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)**</u>

---

[14]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

▪ **Ընդգրկված թեմաները.**

1. Նախատեսված թեմաների կատարում

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Նախատեսված թեմաների կատարում

Բ) 2-րդ ընթացԳԿ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ **Ընդգրկվող թեմաները.**

▪ 1. Նախատեսված թեմաների կատարում

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

▪ 1. Նախատեսված թեմաների կատարում

20. Գնահատման չափանիշները[15].

- Գործնական աշխատանքները – բանավոր - 2 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը` 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ` 20 միավոր)։

- Ինքնուրույն աշխատանքը – բանավոր - 1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը` 20 միավոր։

[15] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-027 - Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պրակտիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-4 տարի, 1-2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	224	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	224
	Ինքնուրույն	256		
	Ընդամենը	480		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Առարկայի նպատակն է. 5. Զարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները: 6. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները: 7. Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմտաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ, 8. տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* • Նախընտրած երաժշտական նվագարանների առանձնահատկությունները, դրանց վրա աշխատելու մասնագիտական սկզբունքները և նվագելու տեխնիկան կատարելագործելու մեթոդները: *Հմտություն* • Երաժիշտ մանկավարժին անհրաժեշտ անձնային ու մասնագիտական որակներին: Դպրոցական տարիքի նվագացանկին՝ երաժշտության դասերին պատշաճ մակարդակով ներկայացնելու համար: Երաժշտական անհրաժեշտ գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու հմտությունների: Երաժշտական մասնագիտական տերմինաբանությանը: Երաժշտական կրթության ժամանակակից ձեռքբերումներին: *Կարողունակություն* • Մասնագիտական համապատասխան մակարդակով օգտվել նվագային անհրաժեշտ հնարներից / վարժ նվագել տարբեր տեսակի գամմաներ և վարժություններ/, գրագետ, ճիշտ մեկնաբանել երաժշտական ստեղծագործությունը: Կազմակերպել տնային աշխատանքը՝ հենվելով անհատական դասի ընթացքում ստացած գիտելիքների վրա: Երաժշտության կատարողական բնագավառում ինքնուրույն ձեռք բերել տարատեսակ գիտելիքներ:			

<table>
<tr>
<td>Դասընթացի բովանդակությունը</td>
<td>Թեմա 1. Էտյուդ
Թեմա 2. Պիես
Թեմա 3. Պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն
Թեմա 4. Մեծ կտավի ստեղծագործություն
Թեմա 5. Երկու ստեղծագործություն դպրոցական ծրագրից</td>
</tr>
<tr>
<td>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</td>
<td>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝

գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ
<table>
<tr><th>Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի</th><th>Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի</th><th>Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի</th></tr>
<tr><td>«Գերազանց» (5)</td><td>96-100</td><td>A+</td></tr>
<tr><td>«Գերազանց» (5)</td><td>91-95</td><td>A</td></tr>
<tr><td>«Գերազանց» (5)</td><td>86-90</td><td>A-</td></tr>
<tr><td>«Լավ» (4)</td><td>81-85</td><td>B+</td></tr>
<tr><td>«Լավ» (4)</td><td>76-80</td><td>B</td></tr>
<tr><td>«Լավ» (4)</td><td>71-75</td><td>B-</td></tr>
<tr><td>«Բավարար» (3)</td><td>67-70</td><td>C+</td></tr>
<tr><td>«Բավարար» (3)</td><td>62-66</td><td>C</td></tr>
<tr><td>«Բավարար» (3)</td><td>40-61</td><td>C-</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>«Անբավարար»</td><td>0-39</td><td>D</td></tr>
<tr><td>«Ստուգված»</td><td>40-100</td><td>S</td></tr>
<tr><td>«Չստուգված»</td><td>0-39</td><td>U</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Գրականություն</td><td>
Պարտադիր-
1. Էտյուդներ
Ալեքսանդրով Ա.,Արենսկի Ա., Բուրգմյուլլեր Գ,Բերենս Գ.,Բերտինի Ա,Զիրինգ Վ., Լեշգորն Ա., Լիստ Ֆ., Կլեմենտի Մ, Կրամեր Ի. ,Մայկապար Ս., Նեյպերտ Է., Մոշելես Մ., Մոշկովսկի Մ., Չերնի Կ ,Շմիդտ Գ.,
2.Պիեսներ
3.Արենսկի Ա.
Ստ. 25 թ. 1 - Էքսպրոմտ, Ստ. 36, թ. 10 - «Անմոռուկե, Ստ. 24, – « Դաշտում ե, Ստ. 42, թ 2 – Ռոմանս, Ստ. 46, թ1 - « Շատրվանի մոտ ե, Ստ. 53, թ 3 – Ռոմանս, Ստ. 63, թ 1 – Պրելուդ, « Սփոփանք ե
4.Անդրեասյան Ռ. , Պիեսներ
Բարխուդարյան Ս. Պիեսներ, Բաղդասարյան Է. - Պրելուդներ, Բաբաջանյան Ա.- Էքսպրոմտ « Էլեգիա ե,Անդանտե Պրելուդ, «Հումորեսկե,«Վաղարշապատի պարե,Բեթհովեն Լ. - Բագատելներ,Էկոսեզներ, « Էլիզեյին ե,Սկրյաբին Ա. - Պրելուդներ, Մազուրկա Էքսպրոմտ, Մազուրկայի նման, Սկուլտե Ա. - Պրելուդներ, Արիետտա, Սպենդիարյան Ա.- «Օրորոցայինե,
Սարաջյան Գ.- Պիեսներ, Սամվելյան Ս.- Մանկական ալբոմ, Հարությունյան Ա.- Պար, Նաղդյան Ս.- Դաշնամուրային մանրապատումներ, Կոմիտաս - Պարեր, Խաչատուրյան Ա.- Տոկկատ, «Ժողովրդականի նմանե,Էտյուդ Սոնատին, Երաժշտական պատկեր ,Պար, Տիգրանյան Ն.- Մանկական պիեսներ, Հայկական ժողովրդական պարեր, Մելիք-Մուրադյան Գ.- Մանկական պիեսների ալբոմ, Զրբաշյան Ս.- Պիեսներ, Չթչյան Գ.- Հումորեսկ, Չայկովսկի Պ.- Ռոմանս, Նոկտյուրն,« Հումորեսկե,«Տարվա եղանակներե, Սկերցո, Վալս, Շոպեն Ֆ.- Պրելուդներ, Նոկտյուրներ, Մազուրկաներ, Էկոսեզներ, Վալսեր, Շոստակովիչ Դ.- Պրելուդներ, «Երեք ֆանտաստիկ պար ե, Շուբերտ Ֆ.- Էքսպրոմտներ, Երգեր, Շուման Ռ.- « Թերթեր ալբոմիցե,Ֆ. Լիստ - «Էտյուդներե, «Ռաբսոդիաներե,«Սփոփանքներե,

Լրացուցիչ-
1.Պոլիֆոնիկ ստեղծագործություններ
Բախ. Ի.Ս- Ֆրանսիական սյուիտ, Անգլիական սյուիտ ,Փոքր պրելուդներ և ֆուգաներ, Երկձայն և եռաձայն ինվեցիաներ ,Լավ տեմպերացված կլավիր, Ֆանտազիա, Բախ. Ի.Ս.– Կաբալևսկի Դ.- Երգեհոնային պրելուդենր և ֆուգաներ, Հենդել Գ.- Ֆուգետտա, Չակոնա, Սյուիտ, Լյադով Ա.- Կանոն, Ֆուգա,Գլինկա Մ- Ֆուգա, Մայկապար- Պրելուդ և ֆուգա, Խաչատրյան Ա - Ինվենցիա, Կրեբս.Լ. Տոկկատ, Պրեամբուլա, Ժիգա,
2.Մեծ կտավի ստեղագործություններ
Բախ Ֆ.Է- Սոնատներ, Բեթհովեն.Լ- Սոնատներ ,Վարիացիաներ, Հայդն Ի.- Սոնատներ,
Վ. Մոցարտ -Սոնատներ,Բորտնյանկսի Դ, Սոնատ, Բերկովիչ Ի- Վարիացիաներ, Գլինկա Մ.- Վարիացինաեր, Դվարիոնաս Բ.- Վարիացիաներ, Դյուսսեկ Մ.- Սոնատիններ, Հենդել Գ.- Սոնատ-
</td></tr>
</table>

	ֆանտազիա, Վարիացիաներ, Կլեմենտի Մ- Սոնատներ, Սկարլատի Դ.- Սոնատներ, Խաչատրայան Ա.- Սոնատին, Կուլաու- Սոնատիններ, Չիմարոզա Ա.- Սոնատներ